

GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedziel. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., insercyę oplacają od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 58.

Wtorek 11. Marca 1851.

Rok gazecie 40.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Szwajcarya. — Niemce. — Prusy. — Szwecya i Norwegia. — Królestwo Polskie. — Grecya. — Rzecz domowa. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów. 11. marca. Dziennik urzędowy przy dzisiejszym Nrze. 58 Gazety Lwowskiej, zawiera Obwieszczenie zasad, według których ministerya: spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i finansów zezwoliły udzielać zaliczek zapewnionych za należności z gruntów starogromadzkich dla właścicieli dóbr okręgu b. wolnego M. Krakowa.

Lwów. 6. marca. Wyrokiem prawnym w wyższej instancji potwierdzonym, skazany został *Iwan Makar*, rodem z Tychy, obwodu Samborskiego, 35 lat mający, rel. gr. kat., bezżenny, właściciel gruntu, za zatajenie broni i przekroczenie przepisów paszportowych na trzymiesięczny areszt w sztokhauzie w kajdanach.

Z c. k. sądu wojennego.

Lwów. 8. marca. *Antoni Ordynski*, rodem ze Lwowa, 44 lat mający, rel. kat., żonaty, właściciel gruntu w Bogdanówce, skazany został wyrokiem prawnym w wyższej instancji potwierdzonym za zaniedbane meldowanie indywiduów bez paszportu, na 14dniowy areszt. — Z c. k. sądu wojennego.

Sprawy krajowe.

(Komisyja dla zaprowadzenia nowej organizacyi administracyjnej w Lombardyi. — Organizacya austryackiej służby konsularnej w Turcyi. — Wiadomości poloczne.)

Wiedeń. 6. marca. W Medyolanie utworzono komisję pod przewodnictwem namiestnika hrabi Strassoldo, złożoną z ministeryalnego radcy Pascotini, dyrygującego delegata w Brescyi dr. Barroffio i dystryktowego komisarza w Pawii, S. Gabbiani, dla zaprowadzenia w Lombardyi nowej organizacyi administracyjnej.

— Najwyższym dekretem z dnia 12. stycznia postanowiono organizacyę austryackiej konsularnej służby w tureckiej Albanii, Macedonii i Tesalii. W skutek tego będą zaprowadzone wicekonsulaty w Skutari, Durazo i Janina, tudzież konsularne ajencye w Antiwari, Awlona i Prewesa, następnie c. k. konsul w Salonichi, wicekonsul w Monastyrze i konsularne ajencye w Seres, Kawalla i Wolo w prowincyach namienionych.

— Ministeryum handlu ukończyło nowy projekt do ustawy o przywilejach. Projekt ten jak słyhać, ma być zakomunikowany wszystkim izbom handlowym i przemysłowym, aby te izby swe uwagi w tej mierze do wiadomości rządu podać mogły. Będący również na ukończeniu projekt nowej ustawy o kramarstwie wędrownym, będzie także przed naradzeniem się nad nię w radzie ministeryalnej, przesłany woprzód izbom handlowym z poleceniem, aby zdanie swoje w tym względzie panu ministrowi handlu przedłożyły. — Wydany temi dniami dla Węgier regulamin o rękodzielnictwach, ułożony jest według elaboratu Pana ministeryalnego radcy dr. Becher.

— Drukarnia rządowa zajmuje się już jak słyhać wyciskaniem tak zwanych premiów; jestto papier pieniężny, który zamiast prowizyi obiecuje zysk loteryjny.

— Stan zdrowia pana Fml. barona *Wohlgemuth*, pisze *Gazeta Pesztyńska*, nie polepszył się weale dotychczas. Jego Excelencya, przebywający w Wiedniu pełnomocny cesarski komisarz dla spraw cywilnych w Siedmiogrodzie pan *Edward Bach*, otrzymawszy wiadomość o niebezpiecznym zasłabnięciu panu Gubernatora, odjechał natychmiast do Pesztu.

— Na propozycyę namiestnictwa koronnego kraju Karyntyi, pozwoliło ministeryum nauki publicznej, aby w gymnazyum w Klagenfurcie obowiązująca była nauka słoweńskiego języka dla tych uczniów, których ten język jest narodowy, jednak z tym dodatkiem,

że w razie, gdzie narodowość ucznia jest niepewna, wtedy wybór tego przedmiotu nie gymnazyalnemu dyrektorowi, lecz rodzicom albo opiekunom ucznia przysłuza.

— Kroacko-sławoński wyższy sąd krajowy polecił powtórnie wszystkim podrzędnym władzom sądowym, aby komunikacya z władzą centralną i z władzami po-za granicami kraju koronnego w sposób odpowiedni służbie publicznej uregulowana została, gdyż potrzeba wziąć to na uwagę, że podług konstytucyjnej ustawy państwa sądownictwo nie jest sprawą krajową, lecz sprawą państwa, i że władze przeto w korespondencyach swych z władzami zewnątrz kraju takiego języka używać powinny, o którym przypuścić można, że przy istniejących tam stosunkach zrozumianym być może.

(Kurs wiedeński 6. marca 1851.)

Obligacye długu państwa 5% — 96 $\frac{1}{2}$; 4 $\frac{1}{2}$ % — 85; 4% — —. 4% z r. 1850 — —; 3% — —. Losy z r. 1834 — —; z r. 1839 — 299 $\frac{1}{16}$. Wiedeńskie miejsko bankowe 2 $\frac{1}{2}$ % — —. Akcyje bankowe 1258. Akcyje kolei północ. 1303 $\frac{3}{4}$. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie 124. Budwejskie, —. Dunajskiej żeglugi parow. —. Loyd —.

Anglia.

(Rozprawy w parlamencie.)

Londyn. 3. marca. Na początku dzisiejszego posiedzenia izby niższej przedłożono znowu mnóstwo-petycyi irlandzkich przeciw bilowi antykatolickiemu, a gdy potem miano zaproponować powtórne odczytanie bilu katolickiego, wstąpił na trybunę lord John Russell i rzekł: „Jestem obowiązany zawiadomić izbę dzisiaj o tém wszystkiem, co się wydarzyło od czasu, gdy po raz ostatni miałem zaszczyt przemawiać do niej. (Słuchajcie!) Przed kilku dniami uwiadomił lord Stanley izbę o usiłowaniach swoich dla złożenia nowego gabinetu i o przyczynach, które udaremniły te usiłowania. (Słuchajcie!) Nie jestto zamiarem moim zapuszczać się w szczegółowe wyjaśnienie tej sprawy, lecz uważam za słuszne, szczególnie po rozszerzeniu się rozmaitych pogłosek w tej mierze, oświadczyć tu, że jak się wyraźnie pokazało teraz, lord Stanley w istocie otrzymał zupełne upoważnienie do złożenia nowego gabinetu, ponieważ zgodzono się bezwarunkowo na wszelkie zadania jego, które przytoczyć uznał za stosowne. (Słuchajcie!) Ostatnią razą, gdy przemawiał tutaj, wspomniałem, że Jęj królewska Mość kazała przywołać do siebie księcia Wellingtona, aby wysłuchać zdania jego o teraźniejszym stanie rządu. (Słuchajcie!) Jęj król. Mość rozmawiała z księciem Wellingtonem w sobotę, a wczoraj wieczór otrzymała królowa pisemne oświadczenie od księcia, że podług jego zdania niema lepszej rady dla Jęj król. Mości, jak tylko wezwać ministrów dawnych, aby objęli napowrót posady swoje. Jęj królewskiej Mości podobało się w istocie usłuchać rady tej, a my mając na względzie to, co zaszło, i zważywszy bezskuteczność usiłowań opozycyi dla złożenia nowego gabinetu, niemogliśmy inaczej wypełnić obowiązku naszego względem królowy i publiczności, jak tylko przyjmując to wezwanie, którym Jęj król. Mość zaszczyt nas raczyła. (Okłaski.) Ponieważ w ostatni wieczór mówiłem już dość obszernie o tych sprawach, które wywołały żwawe dyskusye i zapewne wiele jeszcze objaśnień wymagać będą, niemyślę teraz zapuszczać się w dalszą rozprawę w tej mierze. (Słuchajcie!) Spodziewam się, że izba zezwoli na to, abyśmy dopiero w piątek zajęli się znowu sprawami debaty publicznej, (słuchajcie) a to dlatego, abyśmy tymczasem mieli sposobność zastanowić się nad rozmaitemi środkami, które zaproponować będziemy musieli, aby sprawy państwa w ogóle najpierw załatwione być mogły. W piątek tedy zaproponowałbym izbie, zając się najpierw bitem względem tytułów duchownych a oraz uwiadomiłbym izbę, jakie poprawki do bilu tego wnieść zamysłamy. (Słuchajcie!) W piątek byłbym gotów także powiedzieć dokładnie, co pod względem budżetu uczynić zamysłamy i uwiadomić o wszystkiem, cokolwiek dla dalszego toku spraw publicznych za potrzebne uważamy. (Słuchajcie!) — Tymczasem zaś przedkładam izbie tylko ten wniosek, aby odroczyła porządek dzienny aż do piątku.

W izbie wyższej powstał margrabia *Landsdowne* i uwiadomił lordów, że królowa po rozchwianiu się innych usiłowań dla złożenia nowego gabinetu, wezwała dawnych ministrów, aby objęli znowu posady swoje. Na ten krok zdecydowała się królowa dopiero po długim namyśle i upoważniła go osobiście oświadczyć izbie lordów, że najwięcej skłoniły ją do tego, zdania i rada księcia Wellingtona; przy takim składzie rzeczy zaś uznali ministrowie korony za obowiązek z swęj strony, uczynić zadość życzeniom Jęj król. Mości. Z swojej strony zaś musi on dodać to jeszcze, że pewnie nikt tak jak on nie-

ubolewa nad panującą teraz różnicą zdań, dla której niepodobna było utworzyć silnej administracji państwa, (słuchajcie!) i że niczego nie pragnie goręcej, jak tylko silnej i trwałej administracji, bez względu na to, czy będzie mieć w niej udział, czy nie. — Z powodu przedłożenia kilku petycji za i przeciw bilowi katolickiemu wszczęła się potem żywa rozprawa o tej kwestyi, przyczem lord Broughams oświadczył, że niewidzi nic stosowniejszego w tej sprawie, jak tylko, aby obydwie izby dały wotum swoje uzasadniające prawa korony angielskiej. Uchwalenie środków karnych byłoby wyraźnym prześladowaniem. Karać za zdania religijne byłoby to samo co wywoływać z grobu owego ducha prześladowania, który przed kilkoma wiekami męczeńskie stosy podpałał. Jego zdaniem niepodobna tym sposobem przeszkodzić kościołowi katolickiemu, aby się nie organizował w Anglii. Posiedzenie trwa jeszcze.

(Koniec przesilenia.)

Londyn, 4. marca. Gabinet lorda John Russel objął znowu kierunek spraw publicznych. Wszystkie partie umówiły się między sobą, nierobić żadnych kroków wspólnych dla obalenia gabinetu. Tym sposobem odwlecze się rozwiązanie parlamentu aż do jesieni, a zarazem uniknie się szkodliwego wpływu na wielką wystawę przemysłową. (Gaz. Wrocł.)

(Depesza telegraficzna.)

Londyn, 4. marca. Lord Russel wezwał w izbie niższej ministeryalnych deputowanych, ażeby w interesie wolnego handlu popierali projekta ministeryum przeciw lordowi Stanley.

Francya.

(Posiedzenie zgromadzenia narodowego d. 3. marca.)

Paryż, 3. marca. Na dzisiejszym posiedzeniu narodowego zgromadzenia pod przewodnictwem pana Faucher przyjęto protokół po krótkiej uwadze pana Creton względem uczynionej zmiany w ostatnim okresie jego mowy. Brurzat usprawiedliwia się z wezwania do porządku na ostatnim posiedzeniu. Odpowiedział on ministrowi sprawiedliwości, że transportowani czerwcowi nie byli osądzeni. Przypadek ten nie miał żadnych skutków. Bez dyskusji uchwalono drugą naradę nad projektem do ustawy względem kilku budowli rządowych w Cherbourg. Następuje druga narada nad propozycją pana Ducoux względem zaprowadzenia giełdy robotników. Właściwa komisya oświadczyła się przeciw uwzględnieniu, ponieważ ta czynność do zakresu gminy należy. Ducoux nadmienia w obronę swęj propozycyi, że zaprowadzenie takowej giełdy w Paryżu jest sprawą narodową. Giełda taka kosztowałaby według jego obliczenia tylko 300,000 franków, to jest szóstą część tego, co kosztuje giełda azyoterów. Guin mówi za propozycją i stara się ją statystycznymi datami usprawiedliwić. Nadmienia, że giełdę paryską wystawiono kosztem rządowym. Propozycyi tej nie wzięto pod obrady. Jutro nie masz posiedzenia.

(Wiadomości potoczne z Paryża.)

Paryż, 4. marca. O polityce nie dzisiaj nie słyhać, bo ostatki zapust zajęły wszystkich, i jednogłośnie mówią: „Sprawy na jutro“.

Zdaje się, że kwestya o odwołaniu rodziny królewskiej do kraju mimo odroczenia wniosku pana Creton na 6 miesięcy przyjdzie daleko pierwiej na dzienny porządek. Właśnie przedłożył Emil Girardin daleko ogólniejszą propozycję względem zniesienia wszystkich ustaw o banicyi. Także Lagrange wniósł podobną propozycję, a więc będzie otwarta debata nad wielą takimi projektami, które chociaż w różnej formie dążą jednak do tego samego celu.

Hiszpański ambasador książę Sotomayor został odwołany, ponieważ dawnego prezydenta ministrów marszałka Narvaez przyjmował tu z urzędowymi honorami.

Rozeszła się tu pogłoska, że familia Orleańska ma zjechać do Londynu podczas wystawy. Pogłoska ta jest bezzasadna, bo familia Orleans zostanie w Clarement.

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 5. marca, godz. 8 wieczór. Załoga paryska została poczęści zmieniona. — Komisya dla obrad nad budżetem jest już obrana. Słyhać, że nie generał Aupick, lecz Drouyn de Lhuys będzie ambasadorem w Berlinie.

Włochy.

(Bank rzymski. — Bale w pałacu Borghese-Doria.)

Rzym, 23. lutego. Nowy bank państwa kościelnego miał pierwsiakowo aż wtedy wejść w rzeczywistość, gdy uzbiera kapitał na 7000 akcyi, każda akcja po 200 skudi. Nowe najwyższe rozporządzenie, zniżające liczbę akcyi na 5000, podało sposobność, że się ten nowy instytut już w przyszłym miesiącu marcu ukonstytuje, i czynność starego banku znieśie.

Stary bank istniał przez lat ośmnaście, założony przez hrabię Giraud, który się wyłącznie beletrystycznymi studiami zajmował, i na tę instytucję żadnej niezwracał uwagi. Belgijscy i francuzcy kapitaliści, na których czele znajdował się niejaki Rubikon, kupili od hrabiego ten przywilej, który mu na dwadzieścia lat miał służyć za miesięczną płacę sto skudi. Wkrótce potem przeszła większa część akcyi w ręce dwunastu kapitalistów rzymskich, należących częścią do znakomitej szlachty, częścią do stanu prałatów, a częścią do stanu kupieckiego, poczem pierwsiakowy statut banku uległ niektórym wa-

znym reformom. — Bezparcyalność musi przyznać, że z zniesieniem tego statutu ustał tylko monopol, który tylko kilku osobom przysłużał.

Wielką senszację robią tu bale w pałacu Borghese-Doria, na których ani kardynała ani prałata nie widać. — Według starego zwyczaju Rzymian, który się ciągle utrzymuje, każdy magnat otwierający swe bale dla festynów zaprasza zwykle przez któregoś z swych dworzaków, jak najuroczyścięj tych książąt kościoła; pozostają oni najczęścięj tylko do otworzenia tańców, które się zwykle aż późno w nocy zaczynają. Do zaniechania tego zwyczaju przyczyniają się także purytańskie maniere samej księżny, rodowitej Angielki, która swym gościom żeńskiej płci ma zawsze coś do zarzucenia, co tamtym naturalnie nie przypada do smaku; ztąd poszło, że znowu ożywiła się pamięć lorda Shrewsbury, ojca księżnej, który w parlamencie angielskim tak ostre miewał mowy przeciw hierarchii katolickiej, i ztąd powstała jakaś nieprzyjemna czezość w salonach księżnej, które z początku były tak świetne.

(Projekt zreformowania armii. — Pan Azevedo †)

Rzym, 25. lutego. Margrabi Grimaldi i p. La Pierre przedłożyli rządowi nowy projekt, tyczący się zreformowania armii, podług którego mają wojska papieskie składać się w $\frac{1}{3}$ części z Szwajcarów, w $\frac{1}{6}$ z Hiszpanów, Irlandczyków i Francuzów, a w $\frac{1}{6}$ z żandarmeryi. Piechota składała się z 6 batalionów po 1223 ludzi, kawalerya z 4 szwadronów po 600 ludzi, artylerya forteczna z 4 bateryi po 137 ludzi, a artylerya polna z 8 sekcyi po 157 ludzi. — Wczoraj umarł tu p. Azevedo, poseł republiki Neugranada przy dworze papieskim. (Austria.)

(Poczta włoska.)

Turyń, 1. marca. Deputowany Farina, który przez swoje zaczepki wymierzone przeciw hrabi Pralorme, Piemontkiemu postowi w Paryżu, zjednał sobie niejaką sławę, ciągle jeszcze niechce zaniechać tej sprawy. Napisał do prezydenta ministrów list, w którym się uskarża na niektóre jego oświadczenia na publicznej trybunie. Kazał mu oraz doręczyć nadesłany z Paryża list oryginalny, na którym oparł swoje obwinienia przeciw hrabi Pralorme; autorem tego listu ma być nie pan Proto, lecz hrabia Arivassene. Opinia publiczna gani postępowanie pana Farina. Stosowniejszem byłoby, gdyby przed wytoczeniem tego przedmiotu w izbie, rozmówił się był wprzód z prezydentem ministrów. Kawaler Piosasco, który jak mówią, z tém tajemnym poselstwem wysłany był przez kilku członków familii królewskiej do Drezdna, nalega koniecznie na to, aby jego podróż do Niemiec wzięto pod ścisłe rozpoznanie. Według wszelkiego podobieństwa nie przychyli się izba do tego. — Pomiedzy członków izb rozdano zawarty w styczniu z Belgią traktat handlu i żeglugi wraz z alegatami, które objaśniające pozycje cła różnych państw zawierają.

Florenceya, 28. lutego. Monitorre toscano zawiera rozporządzenie Wielkiego księcia względem uregulowania należytości stęplowej.

Rzym, 28. lutego. Na południowej granicy kościelnego państwa koncentrują się wojska neapolitańskie.

Szwajcaryya.

(Sprawa wychodźców w Szwajcaryi przebywających.)

Berna, 24. lutego. Rząd przedłożył wielkiej radzie sprawozdanie tyczące się podpisanej przez blisko 2000 obywateli petycji względem wydalenia obcych. Oświadcza przytém, że legalna jego w tej mierze moc działania jest ograniczona; natomiast jednak wydalil rząd z kantonu wszystkich tych obcych, którzy nadużywali wolności prasy, lub w inny jakiś sposób wpływali niekorzystnie na tutejsze stosunki. Dalsze wydalenia mają wkrótce nastąpić. Dyrektor policyi Brunner robi uwagę, że przy wydaleniach tych postępował bezstronnie i bez żadnych osobistych względów.

N. Pr. Z. donosi za rzecz pewną, że Szwajcaryya gotowa jest uczynić zadość wszelkim wymaganiom wielkich mocarstw w sprawie wychodźców.

Według nadeszłej do N. Pr. Ztg. telegraficznej wiadomości, wydała rada związkowa nowe pismo do kantonów szwajcarskich, w skutek którego nastąpić ma wydalenie zbiegów politycznych z Szwajcaryi. Francya przyczyniła się w tej mierze oświadczeniem się swoim względem dalszego transportowania wychodźców.

Sprawdza się wieść o zamierzonej lecz przeszkodzonej przesłtce broni z Lüttich do Szwajcaryi — jak podawano dla zbrojowni w Zuryku i Bernie. Składać się ona miała z kilku tysięcy (mówią o 10,000) karabinów i takiej liczby pistoletów. (W. Z.)

Niemce.

(Wiadomości bieżące z różnych państw.)

Drezno. Sejmowi polecono, aby wybory członków i zastępców dla sądowego trybunału państwa stósownie do przepisów konstytucyjnych przedsiębrał. — W izbie drugiej toczą się dalsze obrady nad projektem zrewidowanej ustawy konstytucyjnej i nad projektem do ustawy tyczącej się wyboru deputowanych na sejm.

Hanower. Izba druga uchwaliła przez poimienne głosowanie 43 głosami przeciw 30, aby deklaracya ministerstwa tycząca się kwestyi niemieckiej ad acta złożoną została.

Darmsztad. Z dniem 10. marca zbiera się izby znowu po raz pierwszy. Na porządku dziennym są pomiędzy innemi także wnioski rządowe. (Austria.)

(Odpowiedź p. v. d. Pfordten na interpelację w izbie drugiej.)

Mnichów. Odpowiedź prezydenta ministrów pana Pfordten na interpelację izby drugiej względem ewentualnego zaprowadzenia monopolu tabaki i tytoniu opiewa co do istoty jak następuje: Ile mi wiadomo, nie uczyniono dotychczas ani ze strony austriackiego rządu, ani z którejkolwiek innej strony propozycji do zaprowadzenia monopolu tabaki i tytoniu w Bawarii lub w jakim innym niemieckim państwie. Obiegające przeto w tej mierze pogłoski są całkiem bezzasadne. A ja nadmieniam, że rząd bawarski wie doskonale, jak wielką wagę ma ta gałąź gospodarstwa wiejskiego i przemysłowości dla niektórych prowincji bawarskich, a mianowicie dla Palatynatu, i że interesa ich będzie troskliwie mieć na względzie.

(Wyruszenie c. k. austr. wojska.)

Moguncya. 1. marca. Dziś o siódmej godzinie rano odszedł z powrotem do swęj ojczyzny oddział c. k. austriackiej piechoty, liczący 500 ludzi, który 9 lat służył. Również i król pruski artylerya rozpuściła temi dniami swą rezerwę wojenną. — Nakoniec spadły tej zimy śniegi, ztąd spodziewają się nieco wyższego stanu wody na Renie. Marynarze są tego zdania, że Ren w lecie przez wielkie ulewę zapewne cokolwiek się podniesie, ale w ogóle będzie panujący bardzo niski stan wody, co dla żeglugi parowej wielką przeszkodą będzie.

(Dyslokacja wojsk austr. — Kwestya utworzenia holsztyńsko-lauenburgskiego kontyngensu.)

Z Holsztynu. 4. marca. Rozpoczęta dyslokacja c. k. wojsk austriackich, ma być za kilka dni ukończona, lecz główna kwatera całego w północnych Niemczech znajdującego się korpusu armii pozostanie nateraz jeszcze w Altonie. Kantony mają być w ten sposób podzielone, aby przytem uniknąć zdołano skupienia wojska na jednym miejscu, i aby ciężary kwatery w miarę istniejących stosunków ludności rozłożone zostały. Co się tyczy utworzenia nowego holsztyńsko-lauenburgskiego kontyngensu związkowego, poczyniono już wszelkie potrzebne kroki w tej mierze, aby wkrótce rozpoczęte być mogło. Szereg-holsztyńska armia nie została jeszcze wprawdzie zupełnie rozwiązana, lecz spodziewać się można, że tyczące się rozporządzenia wkrótce już nastąpi. Wszelki materiał wojenny, baterie rozwiązanych oddziałów artyleryi, amunicya itp. znajdują się w twierdzy Rendsburg, a po części odwożą je tam jeszcze. Usposobienie umysłów w kraju jest ciągle jeszcze niebardzo zaspokajające.

(G. Wr.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 4. marca.)

Metal. austr. 5% — 74⁵/₈; 4¹/₂% 65¹/₈. Akcje bank. 1177. Sard. 34¹/₂. Hiszpańskie 3% — 33¹/₁₆. Polskie 300 L. — 500 L. 82¹/₂.

Prusy.

(Polityka Prus w obec ogólnej sprawy Niemiec.)

Berlin, 2. marca. Nowe propozycje, które odeszły ztąd do Wiednia jako treść ostatnich depezy, tyczą się najszczególniej odmiennego podziału głosów w proponowanym kolegium dziewięciu przy nowym składzie wykonawczej władzy związkowej, i zawierają powtórne projekta względem „zupełnej równości“ z Austryą. Zdaje się, że należyte ocenienie zaproponowanego kolegium dziewięciu na tem się u naszego rządu najszczególniej potknęło, iż uważano bezwarunkowe utrzymanie się czterech niemieckich królestw z Austryą za konieczność i w tem upatrywano ciągłą tylko mniejszość Prus w związku. Aczkolwiek trudno pojąć, jak mogła polityka pruska względem konstelacji momentalnej pomieszać z samą sprawą organizacyi niemieckiego związku, jednak myśl ta oświadczyła teraz tutejsze umysły, i dla tego z tej strony gwarancyi żądają. Prawda że względem formy tej gwarancyi nie mają jeszcze dokładnego i jasnego wyobrażenia, i mamy powód wierzyć, że zdania w tej mierze jeszcze nie są bynajmniej ustalone. Uczynione w tym względzie na ostatnich obradach ministerium propozycje, nie wiele mogą się przyczynić do rozwiązania zachodzących trudności. W całym zakresie tej kwestyi nie masz przeto dotychczas żadnej zgody, i może przeto wysłanie hrabi Arnim-Heinrichsdorf doznało zwłoki. I zapewne w tym względzie dotąd nie nastąpi nic pewnego, dokąd tymczasowe względy pruskiego gabinetu znnowu się nie pogodzą. Od czasu punktacyi Ołomuńskiej, odstąpiły Prusy od warunków dotychczasowej polityki, i nie mogą znaleźć dla siebie ani utrzymać nowego punktu oparcia, tylko w ścisłym porozumieniu z Austryą. Cofnięcie się od tego porozumienia grozi dla nas wielkim niebezpieczeństwem, bo trudno będzie nawet na opuszczone stanowisko powrócić, i ani dawnego ani nowego do skutku przyprowadzić. Bo nawet pożądanym teraz powrót do starego sejm, nie może już do niego doprowadzić, lecz w obec rzeczywistości będzie oznaczać tylko dwuznaczną sytuację.

Instrukcye, z którymi były minister Uhden jako nowo mianowany cywilny komisarz, odjeżdża do Kurhesyi, nakazując ściślej przestrzegać przyjętej w Ołomuńcu zasady kooperacyi, niż dotychczas w zastępowanym przez generała Peucker stanowisku Prus istotnie zachowywano. Generał Peucker postępował sobie w ogóle w sposób wymijający.

(Abbl. W. Z.)

(Rozprawy w drugiej izbie.)

Berlin, 7. marca. Na wczorajszym posiedzeniu izby drugiej wzięto pod dyskusję kilka interesujących przedmiotów nim przystąpiono do porządku dziennego. Z porządku dziennego przypadły o-

brady nad etatem ministerium państwa. Ten etat równie jak i etat tajnego gabinetu cywilnego, jeneralnej komisji orderów i wyższej izby obrachunkowej przywołano bez debaty. Dopiero etat ministerium spraw zewnętrznych wywołał debatę, która się jednak skończyła przyjęciem tego etatu tudzież kilku innych według wniosku komisji.

(Wiadomości połoczne z Berlina.)

Berlin. W izbie drugiej toczono obrady nad projektem ustawy karniej aż do §. 23. — Dowódca na pograniczu miał dla różniącego się zdania ministra wojny zażądać dymisji, ale nie otrzymał. — W Kolonii zakazano podczas karnawału wszystkie deklamatoryczne i dramatyczne przedstawienia. — Książę Prus odbył dnia 27go lutego w Kolonii wielką paradę, po której miał do korpusu oficerów przemowę. Potem odjechał do Koblencyi. — W dziennym porządku izby pierwszej na dzień 3. b. m. było drugie sprawozdanie komisji o petycyach tudzież sprawozdanie komisji nad projektem do ustawy o tymczasowych przestępstwach obwodowych. Ministerium finansów kazało ułożyć memoriał, w którym rozwinięte są niedogodności centralizacyi, pensyi i jednostajny zarząd wszystkich jednorodnych funduszów. — Prezydent ministrów Wielkiego księstwa Hessendarmstadt miewa z baronem Manteuffel konferencje. Dotychczasowy zastępca Danii dla Holsztynu przy konferencyach drezdeńskich pan Bülow odjedzie do Frankfurtu, a miejsce jego obejmie baron Pechlin.

(Kurs giełdy berlińskiej z 6. marca.)

Dobrowolna pożyczka 5% 105⁵/₈ L. Oblig. długu państwa 85. Akcje bank. 96¹/₄. Polskie listy zastawne 94¹/₄. Polskie 500 L. — 82¹/₂; 300 L. — 145¹/₄. Frydrychsдоры 13¹/₁₂. Inne złoto za 5 tal. 8¹/₄. Austr. banknoty 78¹/₂.

Szwecya i Norwegia.

(Spokój przywrócony w Drontheim.)

Chrystiania, 25. lutego. Najnowsze doniesienia z Drontheim są zupełnie zaspokajające. Środki użyte dla przywrócenia porządku publicznego odniosły jak najlepszy skutek. Wczoraj dowiedział się rząd, że tutejsze stowarzyszenie robotników układało na dzisiaj procesję z chorągwiami, przyczem miano także śpiewać stosowne pieśni a w końcu wzniesić huczne *vival* na cześć króla. Aby zapobiedz wszelkim nieporządkom, któreby z tego wynikać mogły, otrzymała policya rozkaz w nocy jeszcze powołać do siebie przełożonych stowarzyszenia i pod zagrożeniem kar aresztu zakazać im wykonanie tego zamiaru. Wszyscy przełożeni stawili się natychmiast, oprócz głównego przewodzący Thrane, który zrazu umknął za pojawieniem się urzędnika policji, lecz później stawił się także, i w istocie udało się policji przy pomocy stosownych środków wojskowych naprowadzić tych wichrzycieli na przekonanie, że nawet ich własny interes wymaga tego, aby zaniechali ten zamiar zupełnie. Zatem przeszedł dzień dzisiejszy jak najspokojniej, pominawszy małe zbiegowiska pijanych i ciekawych próżniaków, którzy wieczorem wataśali się po ulicach, tak że użycie środków policyjnych nie było potrzebne wcale.

(G. Wr.)

Królestwo Polskie.

(Ułaskawienie. — Ułatwienia dla odbytu win na Kaukazie.)

Warszawa, 2. marca. Najjaśniejszy Pan, przychylnie do wstawienia się JO. księcia namiestnika Królestwa, najmiłościwiej dozwolił raczył znajdującemu się we Francji wychodźcy Polskiemu, Janowi Ogrodzińskiemu, powrócić do Królestwa Polskiego, bez dozwolenia mu atoli legitymowania się z pochodzenia szlacheckiego i bez powrócenia mu skonfiskowanego na rzecz skarbu majątku.

— Najjaśniejszy Pan, uważając za pożyteczne i konieczne, dla zachęty przemysłu winnego na Kaukazie i w prowincjach Zakaukaskich, udzielić wszystkie ułatwienia możebne dla odbytu win z tych okolic, raczył zatwierdzić postanowieniu komitetu kaukaskiego w tym celu i polecić co następuje: Pozwolonem będzie na otwarcie w obu stolicach, Moskwie i St. Petersburgu, dwóch piwnic lub magazynów dla sprzedaży win Kaukaskich i prowincyi Zakaukaskich, z uwolnieniem od opłat akcyzy należnej dzierżawcom, ale pod warunkiem, że w tych piwnicach i magazynach nie będzie sprzedawanym żaden inny przedmiot jak wyżej wspomniane wina. — To postanowienie najwyższe zostało ogłoszonym ukazem rządzącego senatu z dnia 22 stycznia r. b.

(Wylosowane serye obligacyi udziałowych.)

Warszawa, 4. marca. W dniu 1. b. m. na posiedzeniu publicznem banku polskiego, wylosowane zostały niżej wyszczególnione serye obligacyi udziałowych, których numera, należąc będą do losowania szczegółowego w dniu 15 b. m., a mianowicie: 30, 40, 89, 114, 141, 167, 182, 188, 257, 272, 286, 319, 344, 358, 396, 407, 470, 481, 486, 499, 504, 520, 563, 582, 603, 631, 633, 657, 669, 672, 685, 694, 695, 701, 778, 789, 806, 817, 850, 863, 865, 918, 932, 960, 977, 986, 1023, 1024, 1030, 1042, 1049, 1061, 1210, 1219, 1232, 1259, 1300, 1307, 1310, 1350, 1357, 1399, 1402, 1475, 1483, 1495, 1496, 1529, 1551, 1557, 1571, 1596, 1631, 1770, 1781, 1814, 1849, 1861, 1915, 1918, 1935, 1986, 2005, 2081, 2091, 2096, 2150, 2160, 2180, 2272, 2344, 2356, 2363, 2371, 2385, 2406, 2436, 2438, 2472, 2477, 2481, 2500, 2527, 2550, 2607, 2639, 2716, 2720, 2742, 2753, 2759, 2787, 2792, 2827, 2850, 2915, 2921, 2923.

(Gaz. War.)

Grecya.

(Nieporozumienie między senatem i ministeryum.)

Piszą nam z Aten, wóci *Lit. kor. austr.*, pod dniem 18. lutego: Nieporozumienie ministeryum z senatem jest bardzo znaczne, i według okoliczności może na sobą pociągnąć wielkie skutki. Wiadomo że senat wzbraniał się przyzwolić pensję dla wdowy po zamordowanym ministrze sprawiedliwości Korfiotakis według propozycji ministeryum. Względy oszczędności a może i osobiste powody przyczyniły się do tej uchwały. Nawet byłoby się na tem skończyło, gdyby minister Christides nie użył był na odbytem w swoim domu zgromadzeniu prywatnem, najobrazliwszych przeciwko senatowi wyrazów. Znieważające słowa były umyślnie wyrzeczone, gdyż pewien senator, nazwiskiem Mexis właśnie się na tém zgromadzeniu znajdował. Pogłoska o tém rozeszła się po całym mieście, a senat był zmuszony pomyśleć o obronie swego honoru. Na odbytej dnia 10. lutego tajnej sesji postanowił przeciw ministeryum wyrzec nagane. Zład powstała sprzeczka między obiema partjami, które sobie zarzucają nawzajem naruszenie przysługujących im konstytucyj przywilejów. Spór ten tak się rozpałił, że mówią powszechnie o mającej nastąpić zmianie w składzie senatu, a nawet o przyszłych samowolnych krokach rządu. (*Lit. kor. austr.*)

Rzecz domowa.

Wydział Towarzystwa Dam dobroczynności ma sobie za miły obowiązek wyznać głośno wdzięczność swoją młodym Damom, Hrabiankom Cz. Sz. Ru. i Po. za gorliwy ich udział w usiłowaniach tegoż ku wspomoczeniu nieszczęśliwych. — Sprzedając Assygnacje na grę fantową uzbierały podczas balu maskowego 586 złr. m. k., Hr. S. Kar. uzbierała zaś w domu 100 złr. m. k., gdyż cisnęli się wszyscy i ubiegali o złożenie w piękne ich ręce swych ofiar, bo też uroczemi w tej chwili były, gdy oprócz wdzięków ziemiańskich jaśniały pięknością dobroczynnych Aniołów.

Dzięki téż składamy swoim i ubogich imieniem szanownym Obywatelom, Hr. K. Łosiowi i J. Gromnickiemu, którzy w dniu balu maskowego na korzyść biednych i sierot z własnej woli sprzedawaniem biletów do wstępu osobiście zająć się raczyli. Szlachetne te ich poświęcenie się przyniosło ubogim 225 złr. m. k. oprócz hojnej JW. Gromnickiego za swój bilet ofiary.

Wieczora tego dochód jest następujący:

Bilety do wstępu przyniosły	648	złr.	—	kr.
Assygnacje na grę fantową ogółem	818	„	31	„
Suma	1466	„	31	„
Wydatki wynoszą	244	„	27	„
Dochodu zostaje czystego	1222	„	4	„

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe Lwowskie z 10. marca.)

Lwów. Dziś płacono na naszym targu za korzec pszenicy

Repertoarz na ten tydzień zapowiada nam dwie piękne reprezentacje: — Na Środę „Deborah“ sztukę nam znaną z świetnej gry p. Aszperger; na Piątek zaś „Wychowanicę z Tannington“ w której wystąpi ulubiona i z zapałem przyjmowana na scenie krakowskiej artystka dramatyczna panna Kasprzycka. „Jest czego powinszować“ mówi Czas z d. 24. lutego dobranemu gronu artystów lwowskich, że im przybędzie tak niepospolity talent dramatyczny, mianowicie do ról tkliwych kochanek. Zawód panny Kasprzyckiej nieoddawna datuje — w ciągu jednego roku widzieliśmy piérwsze jój wystąpienia i piérwsze oklaski jakie zebrała, mianowicie w *Okrężnem*, w *pensyonarce samotnej* i tylu innych sztukach. Wielka naturalność i prostota — te najrzadsze przymioty — są główną jój gry cechą. „Wdzięczni za tę usilność dyrekcji w utrzymaniu zalet sceny narodowej, wspomnieć winniśmy jeszcze, że i nadal dobozem sztuk nowych ożywiać ją nie omieszkuje, i na przyszły Poniedziałek ogłoszone mamy nowe przedstawienie sztuki: „Więzienie Maryi Antoinety“ na korzyść p. *Szturma*.

Mieliśmy na pamięci spisać charakter naszych balów zapustnych, gdyż to jest obowiązkiem pism czasowych schwytywać znamiona i cechy wieku, zwłaszcza że „Obyczajów i Zwyczajów los ten sam co zasług — zapominają się.“ Uprzedziło myśl naszą pióro zagraniczne. Nie odstręcza nas to wcale; ale iż jesteśmy wyznawcami tego co za granicą, przytoczymy więc i prawdy cudzoziemskie, najbardziej dla tego, iż się uroczyście do całego świata zapowiedziały w te słowa:

19r. 30k.; żyta 15r. 52k.; jęczmienia 10r.; owsa 6r. 27k.; hreczki 11r. 45k.; kartofli 6r. 45k.; — cetnar siana kosztował 3r. 58k., okłotów 2r. 7k.; — sąg drzewa bukowego sprzedawano po 27r. 30k., dębowego po 25r., sosnowego po 23r. Drobiazgowa sprzedaż, jakoto: krup, mąki, masła itd., bez odmiany.

Kurs lwowski.

Dnia 11. marca.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	52	5	56
Dukat cesarski	5	56	6	1
Półimperyal zł. rosyjski	10	15	10	20
Rubel śr. rosyjski	1	59½	2	1½
Talar pruski	1	52	1	54
Polski kurant i pięćzłotówk.	1	29	1	30
Galicyskie listy zastawne za 100 złr.	89	40	90	8

(Kurs wekslowy wiedeński z 6. marca.)

Amsterdam 180 p. 2. m. Augsburg 130 p. uso. Frankfurt 129 p. 2 m. Genua 150½ p. 2. m. Hamburg 191½ 2. m. Liworno 126 p. 2. m. Londyn 12-44. l. 2. m. Marsylia 152½ l. 2. m. Paryż 152½ l. 2. m. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. 33½.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 10. marca.

Hr. Dzieduszycki Kazimierz, z Niesluchowa. — Hr. Dzieduszycki Władysław, z Jezupola. — PP. Przedzimirski Mikołaj, z Przemyśla. — Nikorowicz Spiridion, z Krzywotuki. — Korzeniowski Aleksander, z Machnowa. — Zagórski Mieczysław, z Wołkowa. — Kuczkowski Stanisław, z Trembowli. — Komarnicki Ignacy, z Kropiwny.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 10. marca.

Hrabiowie Tadeusz i Włodzimierz Łoś, do Rzeszowa. — Hr. Łoś Karol, do Przemyśla. — Br. Brunicki Julian, do Podhorzec. — Kleczkowski Franciszek, do Skomoroch. — Zakrzewski Adolf, do Czolhan.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 10. marca.

Pora	Barometr w mierze wiedz. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan tem- peratury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	28 2 7	— 4°	+ 1,7°	wachodni	pochm.
2 god. pp.	28 2 5	+ 1,7°	— 4°	połud.-wachodni	„
10 g. w.	28 2 0	— 2,7°		połud.-wsehodni	„

TEATR.

Dziś: na dochód tancerki JP. Fanny Bracher: „Der Carnival von Venedig“, potem 1szy akt z opery „Die Zigeunerin“ i 3ci akt z opery „Robert der Teufel.“

„Słuchaj mię ludzie dobry! opowiem ci rzecz wprawdzie mało znaczącą ale długą jak „Sala błękitna“ konferencyi drezdeńskich: — Gadają wiele, a ja wam mówię, że bal jest wystawa przemysłowa. Co nie? Patrzcie! ten zgrabny chłopczyzna opięty jak na badyłach mierzy posadzkę wzdłuż, w szerz jak geometra; nie jestze to przedziwna maszyna stwórcy niepojętego? Albo pokażcie mi, choćby od Hull do Tuły, gdzie nóż ostrzejszy jak jest język tego jegomości co mu Sarkazm usta owionął? A to oko czarne, nie jestze to szczyry aparat elektryczny? a ów spadkobierca milionów? wszak-to czysty konduktor franklinowski. Zastanówcie się na chwilę! Przed wami stoi żywcem całego wieku industria; najmisterniejsze kwiaty z cieplarni cywilizacji: niewinne lilie fabryczne, żywe aloesy co w pięćdziesiątym roku kwitnąć zaczęły; tu piękności spekulacyjne; za niemi biórka uczuć rzewnych, wędrowne stroje po głowach, i złotem emaliowane czoła miedziane; tu wytoczone dowcipy, tam maksymy wydęte . . .“ I to miały być cechy balów za granicą. My u siebie nie dopatrywaliśmy coś podobnego, bo może stateczniejsi patrzyliśmy na zyski, na straty. O korzyściach powiemy później; ale o stratach uprzedzamy, bo może jeszcze uratować się dadzą stracone uciechy i serca płonące miłością. Ale jedno jest uratowane — nie serce nie — ale duży *Ametyst*: znaleziony na drugim balu Towarzystwa Dobroczynności, i złożony w ręce Przetóżonej. *Kto go zgubił odebrać go w czas raczy, inaczej, jak słuszną, sprzedanym będzie na korzyść Ubogich, którym go los sam, jak się sdaje, nastreczył.*